

Brussel, 18 maart 2019
(OR. en)

7613/19

SOC 225
EMPL 179
ECOFIN 312
EDUC 161

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
d.d.:	15 maart 2019
aan:	de delegaties
nr. vorig doc.:	6635/19 + COR 1
Betreft:	Conclusies van de Raad over de jaarlijkse groeianalyse en het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid voor 2019 (15 maart 2019)

Hierbij gaan voor de delegaties de conclusies van de Raad over de jaarlijkse groeianalyse en het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid voor 2019, die de Raad tijdens zijn zitting van 15 maart 2019 heeft aangenomen.

Conclusies van de Raad over de jaarlijkse groeianalyse en het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid voor 2019

GELET OP DE VOLGENDE PUNTEN

1. De jaarlijkse groeianalyse van de Commissie voor 2019 schetst de beleidsprioriteiten voor groei en banen in de EU en haar lidstaten in 2019: hoogwaardige investeringen doen, de hervormingsinspanningen op productiviteitsgroei, inclusiviteit en institutionele kwaliteit richten, en voor macro-economische stabiliteit en gezonde overheidsfinanciën zorgen.
2. De EU kent nog steeds economische groei en de werkgelegenheid stijgt tot recordhoogte, maar dit komt nog niet alle burgers en landen in gelijke mate ten goede. Zelfs in het huidige economische klimaat, komt er pas nu een kentering in de toename van de ongelijkheid. Hoewel de EU door de huidige conjunctuur op koers ligt om het Europa 2020-streefcijfer van een arbeidsparticipatie van 75 % te halen, blijft de doelstelling 20 miljoen mensen voor armoede of sociale uitsluiting te behoeden ondanks de verbeterde situatie ver buiten bereik.
3. Het werkloosheidspercentage bedroeg in november 2018 6,7 % in de EU (en 7,9 % in de eurozone). In het derde kwartaal van 2018 hadden 239,3 miljoen mensen in de EU werk, 15 miljoen boven het laagste punt tijdens de crisis. Steeds meer vrouwen nemen deel aan de arbeidsmarkt, en de arbeidsparticipatie van oudere werknemers kende vorig jaar de sterkste groei ooit. Desondanks blijven de werkloosheid en de economische inactiviteit in een aantal landen zeer hoog, met name onder jongeren en laaggeschoolden.
4. Het percentage van de bevolking dat met armoede of sociale uitsluiting wordt bedreigd, is in 2017 significant gedaald. In vergelijking met vorig jaar zijn ruim 5 miljoen mensen uit armoede of sociale uitsluiting geraakt, waardoor het totale aantal nu lager is dan vóór de crisis van 2008. De algemene tendens ontnemt evenwel het zicht op de aanhoudende verschillen tussen de lidstaten: in sommige landen worden meer mensen met armoede of sociale uitsluiting bedreigd dan in 2008. Het risico op armoede of sociale uitsluiting blijft problematisch, met name voor kinderen, mensen met een handicap en mensen met een migratieachtergrond. De inkomensongelijkheid, die voor het eerst sinds het begin van de crisis licht daalde, blijft hoger dan vóór de crisis.

5. Met de hervormingen wordt niet overal in de EU evenveel haast gemaakt, en het nog steeds relatief gunstige economische klimaat biedt de gelegenheid om structurele hervormingen door te voeren die de economische veerkracht moeten vergroten. De implementatie van de Europese pijler van sociale rechten op Unie- en lidstaatsniveau, met inachtneming van de respectieve bevoegdheden, moet een prioriteit zijn ter bevordering van convergentie in opwaartse zin wat betreft arbeidsmarkt, sociale voorwaarden en levensstandaard.
6. De Europa 2020-strategie vormt een strategisch langetermijnkader dat de besluitvorming in het Europees Semester en in de werkgelegenheidsrichtsnoeren stuurt. De algemene tendens ontnemt evenwel het zicht op de aanhoudende verschillen tussen de lidstaten: in sommige landen worden meer mensen met armoede of sociale uitsluiting bedreigd dan in 2008.

HET VOLGENDE BENADRUKKEND:

7. De gestage economische groei heeft geleid tot een betere situatie op de arbeidsmarkt, en er is een uitbundige banengroei. Het aantal gewerkte uren groeit evenwel nog altijd veel trager dan de totale werkgelegenheid. De reële loongroei bleef in 2017 in een aantal lidstaten nog steeds achter bij de productiviteit en blijft gelet op de goede arbeidsmarkt- en economische prestaties onder de verwachtingen. Pas in 2018 trad verbetering op. Het aantal werkende armen is onverminderd hoog en arbeidsmarktsegmentatie blijft een probleem in een aantal lidstaten. Het blijft belangrijk in te zetten op zowel de kwaliteit als de kwantiteit van de werkgelegenheid, zeker gezien de potentiële gevolgen van nieuwe technologieën, de globalisering en nieuwe arbeidsvormen op de arbeidsmarkt.
8. Omscholen en bijscholen blijven belangrijke beleidsprioriteiten met het oog op een inclusieve arbeidsmarkt en de benutting van de snelle technologische veranderingen. Laaggeschoolde werknemers lopen meer kans hun baan te verliezen: een beleid dat betere kansen op vaardigheidsontwikkeling biedt aan wie beperkte of geen toegang tot opleidingen heeft of weinig mogelijkheden om opleiding buiten het werk te volgen, is dringender dan ooit, willen laaggeschoolden van technologische veranderingen kunnen profiteren. Het beleid moet erop gericht blijven iets te doen aan de mismatch van vaardigheden, met name in de sectoren waar de nieuwe trends wellicht het sterkst voelbaar zullen zijn. Dat er nog steeds een nauw verband is tussen lage schoolresultaten en lage sociaal-economische status en arbeidsmarkresultaten, is uiterst zorgwekkend.

9. Al het arbeidsmarktpotentieel van momenteel ondervertegenwoordigde groepen moet worden benut. De integratie van personen met een migratieachtergrond, laaggeschoolden, jongeren, en personen met een handicap moet worden bevorderd. Strategieën voor actieve vergrijzing die oudere werknemers de mogelijkheid bieden langer op de arbeidsmarkt te blijven, zouden helpen om de demografische uitdaging aan te gaan. Met een ruimere toegang tot betaalbare en hoogwaardige kinderopvang en langdurige zorg en adequate maatregelen voor een betere balans tussen werk en privé, zouden vrouwen en mannen meer kansen krijgen om aan het werk te komen of te blijven en zouden kinderen en kwetsbare groepen minder kans lopen op armoede en sociale uitsluiting. De lidstaten leveren inspanningen om de zorgverlening te verbeteren, maar er blijven aanzienlijke verschillen bestaan. Er hebben velerlei hervormingen van de openbare diensten voor arbeidsvoorziening (ODA's) plaatsgevonden, en daardoor is de dienstverlening in tal van landen verbeterd. Zowel binnen als tussen landen zijn er evenwel nog steeds grote verschillen in ODA-capaciteit. Ook zijn het bereik, de effectiviteit en de coördinatie met sociale diensten, en de effectiviteit en duurzaamheid van veel actieve arbeidsmarktmaatregelen nog voor verbetering vatbaar.
10. Door het gunstige economische klimaat en de gunstige arbeidsmarktontwikkelingen is de sociale situatie sterk verbeterd. Toch zijn er tekenen dat de groei niet inclusief genoeg is, aangezien de inkomens van huishoudens trager groeien dan het bbp. Afgaande op de armoedekloof, wordt de armoede in verscheidene lidstaten steeds groter. In een aantal lidstaten hebben sociale overdrachten volgens de metingen steeds minder effect op de armoedereductie.

11. Sociale investeringen en preventieve benaderingen zorgen ervoor dat personen beter in staat zijn om actief deel te nemen aan de samenleving en de economie, en zijn uiterst belangrijk voor de inclusiviteit van de groei. Met name voor- en vroegschoolse educatie en zorg zijn efficiënte sociale investeringen om het hoofd te bieden aan ongelijkheid en de problemen waarmee kansarme kinderen te maken krijgen. Daarnaast zijn een grotere effectiviteit, toegang tot preventieve maatregelen en hoogstaande curatieve gezondheidszorg essentieel voor een gezonde en actieve bevolking, hetgeen bijdraagt tot een verbeterd maatschappelijk welbevinden en economische welvaart. Andere voorzieningen, zoals onderwijs, opleiding en huisvesting, naast adequate inkomenssteun en steun voor de (her)integratie op de arbeidsmarkt voor mensen die in staat zijn om te werken, zijn van essentieel belang om te komen tot gelijke kansen voor iedereen en de sociale cohesie te versterken. Meer maatregelen op het gebied van de belastingstructuur en de toereikendheid van uitkeringen kunnen helpen om de groei inclusiever te maken en de armoede te verminderen.
12. De lidstaten blijven maatregelen treffen met betrekking tot de demografische veranderingen en de stijgende levensverwachting. Om de gevolgen van de vergrijzing in Europa op te vangen zijn onder meer nodig: volgehouden inspanningen om voor adequate en houdbare pensioenregelingen te zorgen, een streven naar en investeringen in hoogstaande dienstverlening (met name in toegang tot gezondheidszorg en langdurige zorg) en een beter beleid inzake preventie, rehabilitatie en zelfstandig wonen.
13. Door de opkomst van nieuwe arbeidsvormen en het toenemende aantal arbeidstransities, moeten alle werknemers toegang krijgen tot sociale bescherming, ook personen met atypisch werk en zelfstandigen, daarbij rekening houdend met de structurele verschillen tussen de socialebeschermingsstelsels in de lidstaten. Om in te spelen op de nieuwe arbeidsvormen en de toekomstige werkgelegenheidsproblemen moeten de socialebeschermingsstelsels worden vernieuwd en aangepast.
14. Een goed functionerende sociale dialoog blijft een sleutelfactor in de Europese sociale markteconomie, hoewel er qua deelname grote verschillen zijn tussen de lidstaten. Als de sociale partners bij de voorbereiding van hervormingen betrokken worden kan dat zorgen voor een betere invulling en uitvoering ervan, het draagvlak bij de burgers vergroten en uiteindelijk leiden tot betere sociaal-economische resultaten. Er zijn inspanningen nodig om ervoor te zorgen dat de sociale partners voldoende capaciteit hebben om deel te nemen aan het beleidsdebat. Als de medewerking van de maatschappelijke organisaties verkregen wordt kan dat ook een belangrijke factor zijn voor een efficiënte invulling en uitvoering van hervormingen.

15. Er moet worden nagedacht over een nieuw breed strategisch kader om sturing te geven aan de besluitvorming zodra de Europa 2020-strategie verstrijkt. Dat strategische kader moet sterk gericht blijven op het sociale en het werkgelegenheidsterrein, in samenhang met verwante beleidsterreinen. Ook moet het in overeenstemming zijn met de Europese pijler van sociale rechten, en de duurzame-ontwikkelingsdoelen van de VN.
16. De lering die getrokken is uit het gebruik van de Europa 2020-streefcijfers en de monitoring van een dergelijke strategie, moet in dit strategische kader meegenomen worden. Bij de uitvoering van een toekomstige strategie moet worden voortgebouwd op de Semester-procedures die de voorbije jaren zijn ontwikkeld. In dit verband komt het werk dat reeds in het Comité voor de werkgelegenheid en het Comité voor sociale bescherming is verricht bij de evaluatie van de Europa 2020-strategie van pas en zal het een bijdrage vormen voor de toekomstige besprekingen.

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE

VERZOEKT DE LIDSTATEN:

- de prioriteiten van de jaarlijkse groeianalyse en het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid in hun nationale hervormingsprogramma's op te nemen en uitvoering te geven aan de Europese pijler van sociale rechten, zowel op Unie- als op lidstaatsniveau, met inachtneming van hun respectieve bevoegdheden
- uitvoering te geven aan de landspecifieke aanbevelingen voor 2018
- hun inspanningen ter verwezenlijking van de Europa 2020-doelstellingen op te voeren
- het sociaal scorebord, de werkgelegenheidsprestatie-monitor en de prestatie-monitor sociale bescherming als richtsnoeren te gebruiken voor hun convergentie-inspanningen
- gestalte te geven aan een gezamenlijke visie op de vervolgstراتيجية voor Europa 2020 en met name de daarmee verband houdende werkgelegenheids- en sociale aspecten

VERZOEKT DE COMMISSIE:

- er zorg voor te dragen dat bij de beoordeling van het beleid van de lidstaten voldoende aandacht wordt besteed aan sociale en werkgelegenheidsaspecten en -effecten
- rekening te houden met de resultaten van de Europa 2020-strategie bij het beraad over mogelijke toekomstige strategische kaders

ROEPT HET COMITÉ VOOR DE WERKGELEGENHEID EN HET COMITÉ VOOR SOCIALE BESCHERMING OP:

- een analyse te maken van de vorderingen in de richting van de Europa 2020-streefcijfers, en van de instrumenten voor het uitvoeren en monitoren van de Europa 2020-strategie, teneinde de Raad een eindverslag over de strategie te verstrekken en ter voorbereiding van een Raads-standpunt over een toekomstig strategisch kader
- hun werk op het gebied van multilateraal en thematisch toezicht en benchmarking voort te zetten, evenals hun monitoring van de sociale en werkgelegenheidssituaties in de lidstaten met behulp van het sociaal scorebord, de werkgelegenheidsprestatie-monitor en de prestatie-monitor sociale bescherming, teneinde de Raad een feitenbasis te verschaffen voor de besprekingen in het kader van het Europees Semester
- nauw samen te werken met andere raadgevende comités en partijen, met name het Economisch en Financieel Comité, het Comité voor de economische politiek, het Onderwijscomité, de Groep volksgezondheid op hoog niveau en het Europees netwerk van openbare diensten voor arbeidsvoorziening, om zo een evenwichtige afweging te kunnen maken van economische, werkgelegenheids- en sociale aspecten van het Europees Semester
- nauw met de Europese sociale partners en het maatschappelijk middenveld te blijven samenwerken ter bevordering van een effectieve sociale en burgerdialoog op zowel nationaal als EU-niveau.